

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 13. П. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 213-41
Телефон Друкарні 228-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошти: П. К. О. Львів 304.000.
Банку Чеських Логон.
Прага „Діло“.
Рукописи не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з коншиком) . . . 2.00 злот.
Чвертьрічно . . . . . 7.50 „
Піврічно . . . . . 15.00 „
Річно . . . . . 30.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 1.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СЕТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ 6-КИ „ДІЛО“ В ОБСЕМІ 15—18 АРКУШІВ ДРУКУ.

Димісія литовського міністра закордонних справ.

Як подає Райтер, литовський міністр закордонних справ Лозорайтіс постановив уступити; през. Сметона ще не прийняв його димісії.

Мабуть треба сподіватися ще кількох змін у литовському уряді.

ДИМІСІЯ ВИЩИХ ЛИТОВСЬКИХ СТАРШИН.

Як говорять у Ковні, чимало вищих литовських старшин подалося до димісії, але міністр війни відкинув їхні прохання.

ДАЛЬШІ ЛИТОВСЬКО-ПОЛЬСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

Естонська преса твердить, що заци Литва й Польща обмінюються послами, переговори ведуть їхні представники в Талліні. Естонській часописи висловлюють надію, що всі питання між Польщею та Литвою вдасться компромісово розв'язати.

ХТО БУДЕ ЛИТОВСЬКИМ ПОСЛОМ У ВАРШАВІ.

У Ковні вичислюють таких кандидатів на становище литовського посла у Варшаві: начальника військового капелана о. Міронаса, б.

посла в Берліні Сідзіаваскаса, б. варшавського кореспондента „Лістунас Аїдас“ Густайніса та б. міністра закорд. справ. Заміса.

МІН. КОСЦЯЛКОВСЬКИЙ — ПОСЛОМ У КОВНІ?

В англійській пресі появилася вістка, що першим польським послом у Ковні стане міністр суспільної опіки підполк. Косцялковський.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація

ЯК ЛИТОВСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ПРИНЯВ ПОЛЬСЬКИЙ УЛЬТИМАТ?

В суботу в поздовній порі зібрався литовський парламент. Заступник прем'єра мін. Станісаваскас прочитав польський ультимат і литовську відповідь, описав хід конфлікту та заявив, що литовський уряд приймає польське домагання. На внесок д-ра Янавіцюса парламент прийняв до відома звіт уряду.

Німці допущені до пропорційної участі в чехословацькій адміністрації.

Чехословацький уряд уклав розпорядок, на основі якого німці мають право до участі в чехословацькій державній адміністрації, пропорційно до їхньої чисельності в поодиноких адміністративних одиницях. Нпр. у праській жрузі, де є 1/3 німецького населення, німці становитимуть 1/3 урядовців; у Судетах вони займатимуть майже всі становища у праських центральних урядах — 22 прд.

СЛОВАКИ ДАЛЬШЕ ДОМАГАЮТЬСЯ СВОІХ ПРАВ.

Рівночасно помітна дальша активізація

словацьких автономістів. Словацький сенатор Янчек заявив у сенаті, що словацке питання просте, його розв'язати легко — треба лише погодитися з тим, що словацький народ істнує. Словаки не домагаються дуалізму, лише автономії, згідно з п'тсбурською умовою.

Словацька преса підкреслює, що слов. народня партія не веде ніяких переговорів, щоби дістати місця у праському уряді.

У різних околицях Словаччини влада потягнула до карної відповідальності словаків, які співали пісню словацьких студентів „На Словаччині по словацки“.

Шушніг хотів сфальшувати висліди плебісциту.

ПЛЕБІСЦИТ НА КОРАБЛІ

Як подає віденська преса, у доміщі „патристичного фронту“ в Граці відбувся надзвичайний вислід плебісциту, що його планував Шушніг, на основі яких 97 прд. голосів малоб чиселитися проти аншлюсу, крім того коверти і яких кожна мала по 5 карток.

У зв'язку з тим преса гостро атакує Шушніг; говорять, що він стане перед судом.

Визначений на 10. квітня плебісцит у спрах аншлюсу відбудеться також у Данцігу. Німці та б. австрійські громадяни, які там перебувають, віддадуть голоси на окремому виборчому кораблі, що причалить тоді до Данцігу.

ВІДГУКИ АНШЛЮСУ.

Мексик вислав до Ліги Націй протест проти аншлюсу, як негідний зі сен-жерменським договором та висловив недоволення, що Ліга Націй не витягнула з того конвенцій.

Мадярська преса пропагує у зв'язку з аншлюсом ревизию трінонського миру.

Бельгійські німці улажують демонстрації з нагоди аншлюсу та вилангають домагання плебісциту, що рішив би про евентуальний зворот округів Ойпер і Мадельс, прилучених до Бельгії на основі версайського мира

Витайські війська попали в засідку.

Як повідомляють із Пекіну, сильні китайські частини, що будуть відерлися на 30 км. у глибину на схід від ліній Тієнцзінь—Пукан, попали в засідку — тепер вони воясін оточені.

У шантунській провінції японці забили Ган-гун, у 3-денних боях опанували вони терен довжиною на 90 км і дійшли до місця, де залізниця Пекітон—Пукан перетинає шхерський канал.

З китайських джерел потверджують лише цей останній факт та додають, що сильні китайські частини загрожують комунікаційній лінії на китайському заході.

Дві китайські колонії наступають на місто Тсінїн

ДАЛІ? ДОКАЗ, ЩО ПАМ'ЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.

Банкромство фікцій.

Львів, 21. березня 1938.

Всесвітня історія (вчилися ми колись) — це історія воєн і мирових договорів. Але істнує також інші її дефініції. Соціологи під всесвітньою історією розуміють історію суспільних рухів — їх народини, боротьбу, амін й упадок, — зновуж націоналісти скажуть, що це історія народів та їх боротьба за свою політичну свободу і за імперіалістичний розситок — коштом сусідів. Всесвітня історія — це одночасно історія культур людства, найістніше зв'язаної з тенденціями до розвитку або занепаду окремих держав і народів та з часами мира або війни. До всесвітньої історії належить теж історія державних устроїв та найбільш знаменних подій із внутрішньої політики держав, якої ніколи не можна розглядати без зв'язку з політикою закордонною. Врешті всесвітня історія — це історія гроша і боротьби за грші у найширшому розумінні цього слова, історія джерел сирівців, ринків збуту, історія політичної економіки не в її теорії, а в практичному стосуванні. Смерть Австрії, як самостійної держави, накидає ще одну дефініцію всесвітньої історії: це історія народини і смерті фікцій, боротьби за фікції, боротьби між фікціями, що їх створюють для своєї вигоди люди (народи, держави), та між життям, природою, яка протестує проти того, щоб її нагнали — всупереч її основним законам.

У 500. році перед нар. Христа держава персів простягалася від Індії по Дунай; досить було горстки героїських греків, щоб під Маратоном розлетілася фікція перської всевлди. 150 літ після смерті Дарія македонський полководець Олександр простягнув свою владу у відворотному напрямку: від Дунаю до Індії — з тієї держави залишилися лише слава полководця та сліди грецької культури в Азії. Коли впала старовинна Греція — її місце заняв Рим, обхоплюючи у 1—2 столітті по Хр. під своїм пануванням територію нинішньої Німеччини, Франції, Іспанії, Данії, Англії, зверх середземно-морським басен, увесь Близький Схід. Вся ця могутність розлетілася під ударами визвольницького та завойовницького гону герман, під напором мандрівних народів та внутрішнього розкладу. І ось у першій половині 5-го століття маємо вже пів Європи і пів Азії під владою Атилі, якому Теодозій II складає данину: зі смертю того „божого меча“ — розлетілася ведикенська держава гунів. Потім ми бачили такі історичні дива, як похід Дайнігсхана від пустелі монгольської через Гімалаї, Індії, всю передню Азію — над Калку, похід, що його продовжували сини великого монгола аж ген у глб Європи. А царство Карла V. і його сина Філіппа II. в якому „сонце не сходило і не заходило“, аж раптом цілком померкло після втрати „великої армалди“. І скільки у всесвітній історії таких фікцій, які страх і подив викликували у сучасників та які швидко потім показувалися тільки заміском, що його створювало зусилля амбітних і талановитих одиниць, династій, народів, держав. Коли Наполеон роздавав престолі своїм фаміліянтам, то напевне таксамо вірив у тривкість нового порядку в Європі, як Романови вірили в цупкість своєї „тюрми народів“, як Клемансо вірив у вартість версайського договору. Визнання фікцій чергується впродовж тисячеліть з їхнім крахом, — шораз нові фікції великі і малі, родяться, і шораз стрічає їх доля попередниць. Фікція, створена силою й опертю на силу, може — очевидно — тривати навіть досить довго, кілька поколінь, може навіть безмірного лиха, але врешті-решт мусить звалитися. Уміти відрізнювати фікцію від тривкої вартості — це адо великих учених

історіографів, найбільших державних діячів і політиків.

На наших очах роліться і банкрутують фікції. На наших очах іде боротьба між зусиллями преріжних малих людців, що обманюють себе і своє оточення приманливою фікцією, та між молотом тих природних сил, які розбивають фікції у дребезги. На наших очах маємо найбільш яскраві приклади, яка податлива людська вдача для міражу фікцій!

Шість і пів мільйонна держава з двома мільйонами столицей — карлик на рахистичних ногах із водяною головою, держава, якої самостійність була оперта на параграфі версальського диктату та на інекціях чужинського капіталу, — це була фікція, яка мусіла розлетітися. Але фікцій в Європі ще чимало. Ось рідкий приклад, як дехто правильно оцінює вартість австрійського банкрутства і хоче дещо з цієї науки навчитися: читаємо вістку, що чеська рада міністрів рішила напрямні про участь німецької меншини в державному апараті ЧСР. Згідно з тою постановою німці мають дістати в центральних установах ЧСР 22 відсотка загального числа посад, а на місцях та по судах такий відсоток, який має німецьке населення в державі, чи в даній окрузі; іншими словами, в німецьких провінціях у ЧСР реалізація автономії, бо бюрократичний апарат озація тієї постанови буде фактично однозначним в руках німців. Розумна постанова, за якою повинна піти мерція її реалізація. І коли разом із цим чехи доказали, що вони розуміють безвартиість підтримання централістично-чехізаційних фікцій на Закарпатті, то це свідчило б справді про похвальне вичуття дійсності у чехів.

У Польщі маємо все ще моду на фікції. Маємо все ще модну теорію „панства народо-демо“, яку ввесь бюрократичний апарат та всі польські суспільні організації намагаються перевести в життя з енергією, якої насправду жаль: бож це марна витрата сил, яким ніяк не вдасться оту фікцію петрифікувати. У Галичині маємо старих і новонароджених „спеців“ від національної проблеми, які борються з вітряком „української небезпеки“, самі своїм криком створюючи щойно насправду небезпечу таку, яка завжди грозить, коли непристойна заїзистість, ненависть і демагогія викликає реакцію — у формі такої самої заїзистості. Референт внутрішніх справ кдає із соймової трибуни рецепту, що Польща, як „панство народове“, мусить змагати до того, щоб відсоток польського населення „обнизити“ нижче 25%, а ніхто з членів уряду не вважає за відповідне і потрібне проти таких порад і сугестій, які можуть викликати вражіння відгуку урядових проєктів, застеретись. Є окремий орган, платний з державних фондів, який на-

справається амовити в людей фікцію „по-ліків греко-католиків“; сила енергії іде на ствердження фікції окремих „народів“ — українського та руського — на тій самій території і в тих самих селах, із тією самою мовою, вірою, фольклором і минулим; маса енергії іде на пропаганду фікції окремих і немов від себе взаємно незалежних „народів“ — гуцулів, бойків, лемків, волиняків, поліщуків, коломашків, но й галичан; міражами фікцій проїнята національна політика держави супроти українців, і політика адміністративного апарату, і деяких військових кол, і величезної більшості польського громадянства у краю!

Довге панування фікцій зовсім не свідчить про їх життєздатність та тривкість. Безліч обставин може зложитися на те, щоб якась цілком очевидна, штучна й неральна фікція втримувалась на поверхні. Тим сумніший її кінець, тим прикріше розчарування її авторів, і протекторів, тим шкідливіші наслідки такого неприродного стану! Не є фікцією держава, створена великим зусиллям народу, — фікцією є стан, побудований далі на політиці, що сягає корінням до часів, коли йшла збройна боротьба між окремими частинами нинішнього населення держави. Елімінування українців від участі у державному апараті, щораз більше обмежування їх участі в апараті судейському, залізничному, поштово-телеграфному, недопущення українців до адміністративної та самоуправної кадрів урядовців, уніфікація та централізація устрою по такому зразку, немовби дійсно вся держава творила моноліт під географічним, етнічним і господарським оглядом — це фікція, з якою треба зірвати! Чи однорідні польські написи на двірцях та установах можуть змінити правдивий етнічний образ краю? Чи відмова якомусь громадянину видати йому залізничний білет, коли він просить його в залізничній касі у своїй рідній мові, може вплинути і на статистику і на поправу внутрішніх політичних відносин? Чи ліквідація українського шкільництва може змінити стан, який на ділі є станом хронічної боротьби за рідну школу? Чи всілякі спроби розслати український нарід у Польщі (шляхотський експеримент, русини і т. д.) — це щось інше, як тільки погоня за фікцією?

Тимчасом на міжнародньому овиді фікцій щезають і появляються щораз густіші хмари, які не є фікцією. Не є фікцією сусідство ССР, не є фікцією небезпека війни, не є фікцією аксіома, що в таких часах треба змагати до того, щоб із внутрішньої політики викинути забаву у фікції. Як довго вона ще триватиме — Господь один знає. Але не треба ніякого надприродного дару, щоб знати, що продовжування цього стану є продовжуванням аномалії.

нем“, завдяки якому комунізм має дістатися до буржуазної твердині та урядити там пролетарську диктатуру“.

Далі автор говорить про недоречність обвинувачень у шпionажі та інших злочинах, піднесених проти жертв московського процесу, і твердить:

„Кожна розважна людина приходить до висновку, що або ці люди були справді зрадниками довгі роки, або Сталін зраджує їх тепер у ганебний спосіб. В обох випадках ССР є колюсом на глиняних ногах, на якого не може рахувати ніякий союзник. Сталін є оманом Росії, але яка держава в Європі може мати до віри до нього?“

„В Парижі визнають, що прихильники з'єднаного союзу з Світами розчаровані. „Ле Тан“ запитує навіть: „Яку реальну вартість може мати в будучім совітська акція в цій Лізі Націй, яка проголошує право, волю, справедливість, основні засади, якими кермується оборона кожної здорової демократії?“ Одні з найкращих французьких денників ставлять таким чином питання: Чи може ССР лишатися членом Л. Н.?"

„Поставити питання значить — розв'язати його. Справді членом Ради буде несправді сліди по московським процесі побія вистави Сталіна. Але є й поважніші міркування. Чи хоче Сталін від Л. Н.? Як розуміє свою роль ССР у женецькій установі? „Вступлення ССР до Л. Н.“, писав Дімітров, „дало до зрозуміння масам, що керівники його вміють використувати найменшу можливість, щоб використати їх акцію оборони миру в інтересі світової революції“.

„Таким чином ССР має використати Л. Н., щоб викликати „світову революцію“. Як хочуть досягнути? „Наслідком припинення війни, що Л. Н. робить усе потрібне для вдержання миру“ — писав той самий Дімітров. І цей агент Сталіна поводить безглуздо супроти тих, „що не розуміють цього“ і вважає „балакунами, а не революціонерами, які не відрізняють колишньої Л. Н. від сучасної“. Про революцію, до якої закликав Дімітров, говориться в програмі III. Інтернаціоналу: „Утворення світової федерації соціалістичних радянських республік та здобуття влади пролетаріатом не може пройти мирно, тому ССР робиться природно вогнищем світової революції“.

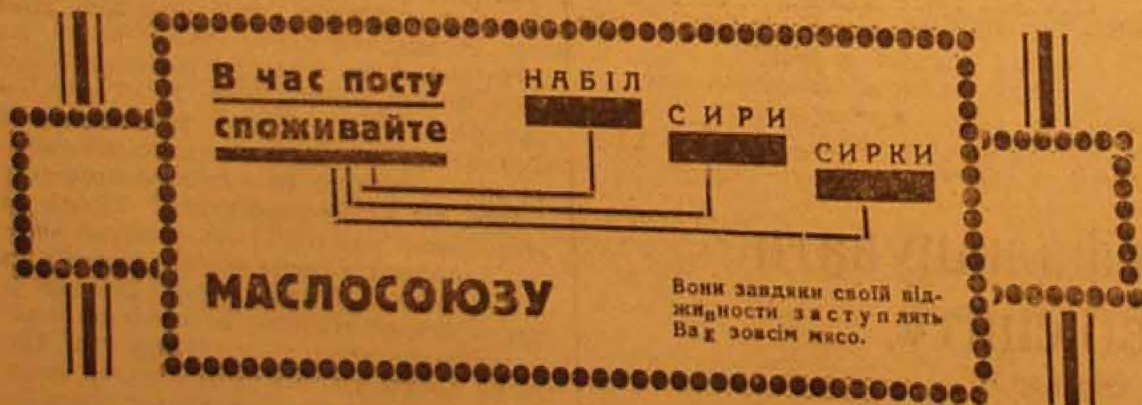
„Москва готує іншим державам домі Грей. Отже зрозуміло, коли „Ле Тан“ має сумніви щодо користі співробітництва ССР з Л. Н.“ Зі свого боку маємо додати, що московський процес не є наймінімішим аргументом для вилучення московського уряду з Л. Н. Але треба з сумом призначити й те, що українці не побачили всього, щоб інші аргументи були більш зрозуміли.

Вже над йшли весняні матеріали убрання і плащі ШАПІРА вул. Личаківська ч. 1.

Виборк в Болгарії.

Вчора (неділь) відбулися вибори в болгарського парламенту в округах Пловдив і Пазарджик; вибрано 41 посла, з яких 30 належать до проурядової партії. Дотепер вибрано 138 послів з яких 86 підтримують уряд.

У найближчу неділю вибори закінчилися у Софії.

СССР і Ліга Націй.

(Від власного кореспондента).

Женева, 16. березня 1938.

З українського боку це питання порушували вже багато разів. Наш погляд на присутність представників московської олігархії у Лізі Націй давно усталиний і досить відомий. Кривава комедія московського процесу ані трохи не вичає перегляду наших думок про ролію Москви в Європі та в Женеві; і нам властиво навіть незрозуміло, чому демонстраційний засуд двох десятків більшовицьких злочинців, доканий ще більшими злочинцями, зворушує європейську думку більше, ніж розстріли 4800 нещасливих працівників, переважно селян і робітників, у чужонаціональних районах ССР, про що повідомляла сама совітська преса впродовж 1937 р. Але не можна поминути без уваги того, що питання про відносини між ССР та Л. Н. по московським процесі порушує наш ширший публіцист, редактор П. Е. Бріке, в „Журналі де Женев“. Він пише між іншим:

„Московський процес хвилює далі пресу. Обурення загальне, за винятком органі, що слухають сліпо Сталіна. Але навіть самі соціалісти розлючені. В брюссельській „Пепль“ пише Вандервельде, що „обвинувачені не мали ніяких доказів проти себе окрім їх власних зізнань, вимушених засобами, що анишаються в понурій темряві“. Але пікантно бачити, що Вандервельде але сабози над дозгою Ягоди, колишнього шефа ГПУ, установи обтяженої відомими злочинами. Отже можна думати, що вона сама по собі так дуже не обурює членів II. Інтернаціоналу. І соціалістична преса мовчала, коли ГПУ десятикувала совітських селян, робітників та інтелігентів. Але тепер, коли Сталін визнає за інших совітських керівників, між ними і за керівників ГПУ, п. Вандервельде обурюється. Отже чого властиво хочуть ці палкі демократи з „людового фронту“? Дімітров говорить, що цей фронт має бути „тройським ко-

Великий зїзд пань у Львові

уже почався. — Ціль: оглянути прекрасні весняні моделі пальт, костюмів, суконь і пр. у відомих магазинах Й. Посамент, Львів, ул. Академічна ч. 2 (Готель Жоржа).

Дві польські маніфестації у Львові.

„СТРОННІЦТВО НАРОДОВЕ“ І „ОЗОН“ ЗМІРЯЛИ СИЛИ.

ПРОТИ „ЖИДОКОМУНИ“ І „УКРАЇНСЬКОГО СЕПАРАТИЗМУ“.

„Стронніцтво Народове“ заповіло ще минулого тижня на неділю, 20-го березня ц. р., віче у Львові у справі безпеки „жидо-комуни“ та „українського сепаратизму“. Але в останній хвилині виринула ще й литовська справа і вона, як найактуальніша, висунулася на перше місце.

Віче відбулося в салі „Сокола-Мадержи“, в якій фронтова стіна була удекорована зеленими прапорами з мечами Хороброго. За підписанням, на біло-червоному тлі прапору виділяв великий блакитний хрест. На бічних стінах транспаренти з вітківкою маніфестації „мłodzież narodowej“.

Віче відкрив голова міського відділу „Стронніцтва Народового“ Романський, який бажав зібраних вішанувати І-хв. мовчанкою пам'ять кс. Станіслава Штрайха, якого вбив комуніст Новак і голяка Серафіна, вбитого на литовському пограниччі. Після того зібрані відспівали національний гімн і Романський передав почесне головство віча проф. Гломбінському, який у короткій промові подякував в імені громадянства армії та молоді за мужність і гідне становище у литовській справі.

З черги адвокат Мацейко обговорював проект виборчої ординації для 6-ти великих міст у Польщі, в цьому і для Львова.

Але усі справи, що мали бути головним предметом віча, обговорив основно шойно четвертий промовець, ред. Маріян Роек. Згідно з програмою віча говорив він про безпеку „жидо-комуни“ та „українського сепаратизму“.

„ЖИДІВСЬКА КОНЦЕПЦІЯ БОЛЬШЕВІЙСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ“.

Стріла до кс. Штрайха — говорив М. Роек — це гасло для комуністів й сигнал остороги для польського громадянства. Це знак, в якому напружені вдарити комуна в Польщі, яка після поразки в Іспанії захоче забезпечити собі найближче передпілля у Польщі. Сильну акцію в цьому напрямі веде французська комуна. Окрему роль відіграють тут жида, які після розгрому в Австрії, змагають до того,

щоб сконцентрувати свої сили у Польщі і як свій рятунок висунувають концепцію большевиської революції. В цьому укладі сил всякі сароби фальшивих консолідацій роблять враження громозвуду, що має роззброїти громадянство з національних настроїв і зробити його податним на всякі експерименти.

НЕБЕЗПЕЧНИЙ „ПОЛТАВСЬКИЙ ДІАЛЕКТ“.

У другій частині своєї промови М. Роек зібрав з „українським сепаратизмом“, проти якого — він це особливо підкреслив — вже мають деякі санітарні групи підносити крик. Але чому — питається М. Роек — не забрали всі слова раніше, коли можна ще було врятувати частину польської землі? Сьогоднішній рух коло справи українізму цим корисний, що дозволив трохи випростувати хребти урядової інтелігенції, яка досі боялася працювати у громадянській ділянці. Промовець протестує проти того, щоб державні банки підтримували сепаратистичні товариства і союзи, проти нахикування „руський“ людности у державних шкільних читаннях полтавського діалекту та проти радіових авдіцій, що мають на цілі не уприсунити „руський“ людности радіо, але поширюють українізм.

Наприкінці своєї промови ред. Роек закликав зібраних сконсолідуватися у рядах „О-бозу Народового“, знищити комуна та примусити жида, щоб вони всіма шляхами, які стоять їм до диспозиції, покинули Польщу.

„АКАДЕМІЧНА ЛЕГІЯ“ ГОЛОСИТЬСЯ...

В часі промови ред. Роека надійшли зі співом „Гімну Млодих“ члени „Академічної Легії“ — „Слово Народове“ подає число 800 осіб, — яка до того часу відбувала свою маніфестацію в будинку університету. Представник „Легії“ серед окликів на честь „обозу народового“ і його провідника Романа Дмовського увійшов до салі і зголосяв проф. Гломбінському, що члени „Легії“ прийшли на віче.

„ТРЕБА БУЛО В КОВНІ ДИКТУВАТИ УМОВИНИ.“

Черговий промовець, Ян Богданович, говорив про литовську справу. Литовський се-

паратизм — говорив він — викликали Петербург і Берлін, чого доказом є те, що міністри в Ковні були фахові старшини пруської гвардії (Завініос). Тепер треба було направити помилки з 1919-го і 1920-го рр. і скористати з небувалої міжнародної конюнктури. Треба було ввійти до Ковни і подиктувати там умовини, що шанують незалежність литовського народу, але розтрощують політику ковенської кляки. Вирішення литовської справи не задовольняє поляків. Присутність ще одного посла в дипломатичному корпусі Варшави — це для Польщі замала сатисфакція. Литву треба влучити в політичну систему Польщі, щоб вона стала для Польщі базою у майбутній боротьбі за Балтик. Якщо так не станеться, винуваті за це заплатять. А вина тягнеться також на тих членах громадянства, що не організуються до боротьби та акцій в напрямі спорення „ржонду народового“.

РИЧАЛТОВІ Д Е Ш Е В І
ЛІКУВАННЯ ВІД 1. ТРАВНЯ Зол. 155.—
Інформації:

ІВОНІЧ-ЖИВЕЦЬ 7—63

МАНІФЕСТАЦІЯ У СЕРЕДМІСТІ.

Після відспівання „Гімну Млодих“ зібрані пішли походом головними вулицями міста. На чолі походу несли два великі мечі, за ними йшла влада „Стронніцтва Народового“ та „Академічна Легія“. Учасники походу співали „Гімн Народови“, „Гімн Млодих“, підносили оклики на честь Дмовського та обозу народового та викрикували добре вже відомі у Львові гасла. Під пам'ятником Міцкевича було ще кілька промов і на закінчення „Не жуїм земі“ та названі вгорі гімни.

ПЕРШИЙ ПРИЛЮДНИЙ ВИСТУП ЛЬВІВСЬКОГО ОЗОНУ.

Більш-менш у цьому самому часі відбулася друга польська маніфестація. А саме львівський ОЗОН вислав свою радість „з нагоди тріумфу Польщі в литовській справі“. Ця маніфестація відбулася під будинком Великого Театру, в якому передтим була академія на честь маршала Сьміглого-Ридза.

Маніфестація Озону почалася в год. 12. На удекорованому балконі театру з'явився воевода Білік і президія Озону. Промовляв пос. Броніслав Войцеховський, який ствердив, що тріумф Польщі у литовській справі треба зазначувати мудрий та передбачливий політиці уряду, боєвій готовості армії та одногідній поставі польського громадянства.

Після відспівання національного гімну зібрані під проводом голови Озону пішли походом під воеводство. Окрема делегація зложила на

ТЕО ФРАНК.

Дорогоцінні перли.

Пані Павліна Мільнер закінчила одягатися. Ще мусіла вложити прикрасу. З довгого етуї витягнула низку осябно-білих перел, поглянула на них теплим поглядом і перегляла їх довкола. Ще один погляд у дзеркало. Вона мусіла виглядати святочно у той день, коли до її хати мали прийти з першими відлінами наречена її сини. Вона задумалася над тим, чи його вибір дасявний. Також донька пані Мільнер прийшла до неї.

Пів години пізніше всі сиділи за столом. Каміля, наречена Ерика, подобалася всім від першого погляду. Весела, природна дівчина і видно дуже любила Ерика. Вона помітила перли на шії пані Мільнер і сказала до нареченого:

— Чудові перли правда?
— Чуєш маме — сказав син — Каміля закована твоїми перлами.
— Я поправил вже не повинна їх носити. Стара жінка.

Всі прихилили відчухи, що треба заперестувати.

— Залишіть діти. Старість має так свої прикраси. Навіть стара жінка може бути щаслива — і глянцями ніжши на свого чоловіка: — Ти знаєш, що я ніколи щасливіша, ніж двадцять років тому.

Всі мовчали, немов он зрозуміли ці слова.

Пані Мільнер знову вернулася до теми „перел“: — Мій батько навіть не хотів, щоб я їх носила. Вони, мушу вам признати правду, фаль-

— Фальшиві? — здивувалася Каміля.

Ерик пояснив:

— Але мама любить їх.

Гості звернули розмову на іншу тему, але Каміля не могла думати про ніщо інше, тільки про перли. За хвилину пані Мільнер запропонувала їй прохід у сад, бажачи ближче познайомитися зі своєю синовною. Сад був повний світів і настроював до приємної виними думок.

Пані Мільнер почала:

— Тобі, дитино, може видалися дивні мої слова про мій еїк. Але коли хтось пережив стільки, що я... Я була тоді в Монте Карльо з моїм першим чоловіком. Батько Ерика це мій другий чоловік. Моє перше подружжя закінчилося сумно, бо я вибрала зле... Я була молода і не мала в нікого поради. Ільза, моя донечка, мала чотири роки, коли я поїхала з моїм чоловіком до Монте Карльо. Він пристрасно любив гру в рулетку. Наші гроші зменшувалися з кожним днем, а проте мій чоловік не міг відорватися від зеленого столика. Коли в одного вечора зробила йому сцену за те, що він розтрачує гроші забуваючи за дитину, яку ми мусимо виховати, він вийшов розгніваний і кімнати і мову пішов грати. Не знаю, що з ним тоді сталося. Він мусів бути дуже схвицьований і хотів імовірно відбити собі програні гроші. Його принесли мертвого до дому... удар серця. Нещастя любить приходити у товаристві. Того самого дня я дістала телеграму з дому, що Ільза поважно занедужала.

Каміля схилилася.

— Успокойся, моя дитино. Бачиш, що Ільза жила і здорова. Але що я мусіла тоді перейти! Я не мала ні хвилини до назути і мусіла відразу вийхати, а в кишені я не мала ні франка. Мій чоловік програв усе. Я пригадала собі свої

дорогоцінності. Я могла їх продати. За годину відходив поїзд, а на другий треба було чекати до другого дня ранку. Кожна година поспіху мала для мене значіння. Було пізно вночі. Порцієр готелю бачучи мій стан, порадив мені звернутися до якогось пана Моретті, що часто робив інтереси із грачами, які програвали все. Мій своїми дорогоцінностями я вибрала банкозатку. Я рішила, що її вартість вистачить мені на андатки в готелі і на білет. На жаль я дістала за неї замало. Коли я вернулася до готелю з наміром узяти ще свої перли, Моретті вже був у салі гри в касині. Я мусіла піти за ним.

— Пане Моретті — я сказала йому — я чушу ще розстатися із своїми перлами.

Він оглянувся, чи ніхто на нього не дивиться і почав придивлятися перлам. Похитав головою і сказав: „Вони фальшиві“ і віддав мені їх.

Я думала, що земля розступиться під моїми ногами. Цеж було неможливе! Якто? дарунок від мого нареченого — фальшивий? Я дивилася ступінами очима на перли і тоді баланнула мені думка, що у хвилинах найбільших грошевих клопотів мій чоловік не звертався до мене ніколи з проханням, щоб йому позичити ті перли. Я вважала це досі за його ніжність. Я апала безсилістю на кристо і ледви могла заволодіти собою. Та весь час я бачила перед собою дитину, що ждала моєї помочі. А докила мене на столах рулетки — скрізь золотом. Тоді ще грали золотими грішми, а не жетонами.

Поруч мене сидів один панок. Вилко було, що його гра нудила його. Він відкладав автоматично гроші поруч себе. Вигравав раз-у-раз і мав уже перед собою цілу гору золота. Я помітила, на це золото, наче у гіпнозі. У той самий час моя дитина могла вже змирати тільки

Іст. Культ. Музей
при Н. Т. Ш.
у Львові

ВИСТАВА ПЛАСТОВИХ ПАМ'ЯТОК

продовжена до дня 27. березня ц. р.
Виставу можна оглядати щоденно від год. 10 до 17-ої.

Л Ї В І В

Потоцького 48 І. п.

руки поєводи, як представника уряду, заяву пошани і подяки для президента держави і маршала Сміглого-Ридза. В ім'я делегації промовив до поєводи пос. Войцеховський, після чого поєвода промовив до зібраних з балкони.

МІРА СИЛ

Описуючи маніфестацію Озону, "Дзєнік Польскі" пише, що вже багато перед 12. годиною, коли мала початися маніфестація, майдан перед театром виповнився щільно кількатисячна юрба, а перед фронтом стамули делегації Союзу та товариства з прапорами. Ендецьке "Слово Народове", якому бракує слів ентузіазму при описі ендецької маніфестації, пише, що "виступ Озону випав просто мізерно", що "поход Озону вичони 278 осіб (не "коло", але "дословне 278 осіб") не робив враження, учасники на початку походу співали "Бригаду", а ті, що йшли в середині "Гей, стіселися праз".

"Дзєнік Польскі" не згадує ні словом про ендецьку маніфестацію.

ОКРЕМО ПТИ — РАЗОМ БИТИ!

Колиж оцінювати, обі ці маніфестації з українського становища, то треба зясувати собі, що це організація тих сил, що вже сьогодні йдуть і йтимуть у будучині спільними рядами проти усіх, хоч би найменших прав українського народу в Польщі. Правда, маніфестація Озону не торкнулась української справи, та всеж головною особою у ній був пос. Войцеховський, який — це ми вже знаємо — не тільки пишеться руками й ногами під ендецькими резолюціями в українській справі, але зумів вести проти українців нагілку ще більш безогляди та безцеремонну, як ендеки. Тому до голосів, що ухвалювали протиукраїнські резолюції на ендецькому вічу, треба дорахувати властиво і голоси тих, що маніфестували під Великим Театром. Байдуже, що ці дві організації себе не признають, що глузують одна з одною. Це тільки в боротьбі за владу. В українській справі вони йдуть разом, бо львівський Озон щодо нас нічим не ріжниться від ендеків.

Австрійські жида.

ЖИДІВСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ ВІДНІ ПОСТІВНО ЗМЕНШУЄТЬСЯ.

Як подає жидівська телеграфічна агенція, статистичні дані управи відніської жидівської громади стверджують, що від 15 літ жидівське населення Австрії зменшується; потверджує це й урядова статистика. Вона виявила, що 1923. р. в Австрії жило 220.208 жидів, з того у Відні 201.513, в 1934. р. — в Австрії 191.481, у Відні — 176.043. На кінець у 1937 р. скількість жидів у Відні оцінювали на 160.000 (74 проц.), поза Віднем — на 12—13.000.

У Відні живе коло 40.000 жидів, що не є австрійськими громадянами, з того 25.000 польських громадян, втікачів з Німеччини — 3.000.

Обчислення жидівської громади стверджують, що 1937. р. вродилося 720 жидів, померло 2.824 (з них 105 відібрало собі життя); з громади виступило 620 осіб, вступило до громади 262.

Останніми часами було у Відні коло 20 жидівських часописів. Одинокий жидівський щоденник у Відні "Вінер Моргенцайтунг" виходив у роках 1919—27.

Жидівська громада у Відні найбільша в Європі після варшавської та будапештської. Вона має 19 синагог, чимало домів молитви, приватні школи та установи суспільної опіки.

Що писало "Діло" 50 років тому.

Ч. 55. Середа, 21 (9) березня 1888.

В ОБОРОНІ ПРАВ МІСЦЕВИХ ШКІЛЬНИХ РАД.

В цьому числі друкує "Діло" на першому місці повний текст письма, яке надіслано "Народній Раді" д-ра Гаєча у справі закону, що відбирає місцевим шкільним радам право презентувати учителів. Цей закон ухвалив галицький сейм, а "Народна Рада" просить агаданих міністрів подбати, щоб цей закон не діяв на чинній сесії, мотивуючи прохання тим, що цей закон загально може викликати невдоволення серед тих, що утримують школу а не матимуть впливу на призначення учителів, зокрема-ж цей закон шкідливий для українців.

"ЧИМ ПРОВИНІВСЯ Св. ІВАН СУЧАВСЬКИЙ?"

Невдоволені з румунізаторського курсу у православній церкві громадяни села Раранча на Буковині — коло 100 родин — перейшли на унію. Щоб відвернути агаданих від цього кроку митрополит Андрієвич назав надрукувати письма в українській мові, які мали вислати до кожного селянина, що перейшов на унію. На верху був — читасмо в новинці — портрет св. Івана Сучавського, а в середині повний титул митрополита Андрієвича і поздоровлення для адресата. Далі митрополит пише, що довідався про перехід адресата на унію і тому запитує його, чим провинився св. Іван Сучавський і ціла православна церква, що адресат її покидав для західного Риму? Захваливши свою церкву нагадує митрополит, що між людьми є звичай прощатися з тими, яких покидається. Тому треба, щоб адресат попросився з православною церквою і то в той спосіб, щоб висловився і запричастився у православної церкви. Має це бути дуже дотепний спосіб, щоб можна по такому прощанні донести старосту, що цей і той назове повернувся до православної церкви.

ПЕРШІ КРОКИ МЕТОДИ ПАСТЕРА.

В новинці читасмо: "Метода Пастера у лікуванні скакеними не знайшла в Австрії признання з наукових колах. Міністерство внутрішніх справ на підставі осуду наукових кол відмовило д-рові Ульмю всійкої субвенції на дальші експерименти в напрямі охоронного щіплення скакеними. Подібно висловились про метodu Пастера вже давніше Швейцарія і Бельгія, що після осуду своїх делегатів, висланих на клініку Пастера, признали це лікування зайвим. Так метodu Пастера після довільного розголосу перешла вже тільки до історії розвитку медицини".

З українського життя у Кракові.

В неділю 27. II, в год. 7. вечором відбувся в салі "Просвіта" Святочна Академія з нагоди 10-ліття відродженецького руху в Кракові. Вступний реферат виголосив голова філії "Відродження" Захаркевич Василь, який поділив коротко мету й завдання "Відродження" загально та на терені Кракова зокрема. Крім того на програму заохилися: терцет "Номувала мене ра", реферат: Історія відродженецького руху в Кракові, скрипкове солю в супроводі фортепіану у виконанні пань: Шумовської та Требилянської, декламація Ариадни Шумовської "Бід" Олеса, солю на бандурі та рецитал "Лесевої фамілії" Стефаніка. Численно зібрані гості вислухали академію у святочному і важкому настрою.

В дні 5. ц. м. уладнала У. С. Г. репрезентативні вечери в салі П. У. М. при акції Краківського. Не вечери прибули також і деякі чужі гості. Слід відмітити, що вечери відбулися без тютюну й алкоголю.

В дні 6. ц. м. вечором уладнала Краківсько-Туристична Секція т. зв. "Бойківський вчір". До численної зібраної молоді виголосив реферат д-р Кубійович, який при помочі слайдів та проекційного апарату показав деякі сутніш ближче з життям та буттям Бойківщини. Після д-р І. Зілинський обговорив реферат діялект і м-р Березовський виголосив реферат "Тремтіння душі". З уваги на пізній годину дальшу частину перервали, відкладаючи докінчення до чергових сходів К.Т. С.С.

Промова президента Мосціцького.

В ДЕНЬ ІМ'ЯНИН МАРШ. ПІЛСУДСЬКОГО.

Минулої суботи, в день імянин марш. Пілсудського, виголосив през. Мосціцький перед

через те, що я не мала мінімальної суми на поїздок.

Я мусіла бути непритомна, коли я простягнула руку до купи золота. У тій самій хвилині до мене підійшли двапанки — агенти, що стежили за мною. Я не могла навіть виправдатися. — Вибачте — відповів панок із шастям у грі — я грав за цю панно... Ви помиляється.

Детективи відійшли виправдовуючися. Я дивилася крізь скло на свого сусіда. Він узяв мене ніжно під руку і випровадив із салі. Я старалася висвітлити йому моє становище.

— Покажіть мені ваші перли. Може Моретті помилявся.

Він пригледувався їм і сказав: — Вони чудові і чистішій води. Коли дозволите то я можу їх узяти під застав, а вам дам позичку на дорогу.

За пів години я відіхала з Монте Карло.

Пані Мільнер задумалася.

— Отже перли такі бувають правдиві — сказала Каміла — видко, що той Моретті не розумівся.

— Ні дитино, Моретті розумівся добре на перлах. Мої перли були звичайною дешеною імітацією, але той пан, що пропонував мені гроші боявся, що я не прийму їх від нього безборонно і буду боронитися. Це був батько Ерика — мій пізніший другий чоловік. Він зрозумів тоді моє трагічне становище і при тій нагоді я з ним познайомилася. Він мовчав довгі роки не признаючися, що взяв від мене фальшиві перли і шойно зголом заступив їх потайки правдивими. Ерик уже був дорослий, коли я довідалася правду.

Каміла замовкла зворушена, а пані Мільнер перебила її мовчанку:

— Правдиві перли ми позарували Ізбзі як весільний дарунок, а я ношу фальшиві, як найаремнішія спомини свого життя.

Перека, а. 6.

мікрофоном промову, присвячену споминам про маршала та його програмі. Президент підкреслив, що польська суспільність мало вироблена, не дає урядові потрібної підтримки. Частина молоді намагається розв'язати деякі пекучі питання засобами, що лише збільшують хаос та вивторюють пригоже підложжа для комунізму. Лише в обороні перед комунізмом могла би Польща ввести тотальний устрій, але до того не повинно дійти.

Крім того през. Мосціцький торкнувся сумних матеріальних і культурних умовин, в яких живе село. Щоб йому допомогти, треба перш за все зорганізувати збут замлеплодів, що збільшило би доходи зі сільського господарства.

По широкому світі.

Б. болгарський прем'єр Малинов помер несподівано в 71. році життя.

Фрншуська поліція відкрила велику шпигунську аферу, в яку вмішано 5 осіб, м. ін. урядовця генерального штабу Марселя Устра, який продав одній посторонній державі схитанки плянів фортифікацій та інших військових об'єктів.

У Палестині арабський загін аложених зі 100 партизанів зарекував у селі Саара худобу; британське військо кинулось у погоню.

У Трансйорданії арештовано губернатора столиці під замітом підготовки перевороту.

В СССР розстріляли агенти ГПУ кількох достойників православної церкви, м. ін. митрополита Теофіла та одного архієпископа під замітом шпигунства.

15. австрійський полк піхоти вислав один кур'єр до Берліна, де його повітали оваційно.

Сторінка без політики

Дослідник чорної частини світа.

Різно 126 років тому у березні народився великий англійський дослідник Давид Лівінгстон. Він був сином малого крамничника у шотландському селі Блантір коло Гаягова. У середній школі залюбки вчився греки, потім студював медицину і весь час мріяв про подорож до Китаю — пішки по великому таємничому краю, як це роблять місіонарі. Ставши місіонарем, зажурився дуже, коли одного дня замість до Китаю вислали його до південної Африки. 33 роки провів Лівінгстон „у чорній частині світа“ — як тоді офіційно називали Африку.

НЕ ДО КИТАЮ, А ДО АФРИКИ.

Треба знати, що тоді, як Лівінгстон вибрався, Африка була для європейців одною великою зручною плямою серед блакитного моря. Він поцікавився з Геродотом джерелами Нілу, дослідив Самбезі, відкрив водопали Вікторії і п'ять великих озер. Серед диких людей він вів воєсім першім життя і боровся з усіма небезпеками дикої природи. Лівінгстон створив тип завзватушого, непохитного, а при цьому лагідного та спокійного англійського піонера нових колоній. Без нього нині британська імперія була б на четвертину менша. Коли він умер, мурини вибудували в його дикій оселі один із найкращих пам'ятників для нього: вони вирізали в корі старезного дерева спомини про його вчинки, що могли б стати матеріалом для неодної фантастичної повісті та неодної казки. Тепер цей примітивний пам'ятник заступила у Чітambu (де він умер у 70-ім році життя) кам'яна таблиця. Тіло Лівінгстона несли носії зловш Африки аж до берега, де чекав на покійника англійський корабель. Лівінгстон спочивав в англійському Пантеоні — Вестмінстерському Абатстві поруч королів, великих діячів і поетів.

ОДИН ІЗ НАЙБІЛЬШИХ РЕПОРТЕРІВ.

Лівінгстон — не тільки мандрівник і дослідник. Це один із перших репортерів у сучасному розумінні. Він описав свої подорожі у книжках, які розходилися у сотнях тисяч у всіх мо-

вах. Найбільшою пресою сенсацією XIX. віку була подія, як його віднайшов в африканській пусті Станлей після того, як він пропав на цілі роки. Завдяки пресі можна було його врятувати, бо вістка про його пропажу перебігла електрично по всьому світі. Його покинули всі носії-тубильці і він занедужав та стратив зв'язок із культурним світом. Одного дня англійський журналіст Станлей дістав телеграму у Мадриді, щоб приїхав негайно до Парижа до Джеймса Беннета.

ІДЕЯ СМІЛИВОГО ВИДАВЦЯ.

Беннет був сином власника ньюйорського щоденника „Нью Йорк Геральд“. Беннет запропонував Станлеєві подорож для цілої низки сенсаційних репортажів: про відкриття суєзького каналу, про єгипетську експедицію Бейкера і побут над Нілем, про нову ситуацію в Туреччині про кримську війну, про Каспійське море і зв'язку з ним політику, подорож до Персії та Індії і будову залізничної в Месопотамії і врешті подорож до глибини Африки, щоб віднайти живого Лівінгстона. Статті Станлей захопили цілий світ. Його мандрівки були подивувальні своєю сміливістю та інтелігентністю. Сам їх плян, що вийшов від молодого Беннета був теж великою ідеєю. Найцікавіше було те, що сам власник газет, батько Беннета нічого не знав про почин свого сина, який видав на Станлеєві репортажі велетенські суми.

СТАНЛЕЙ ВІДНАХОДИТЬ ЛІВІНГСТОНА.

Станлей шукав Лівінгстона два роки. Його листи з Африки були вершком газетної сенсації. Заки Станлей передав Лівінгстонові листи з Європи від рідні і знайомих, світова карта сильно змінилася: Париж заняло пруське військо, в Еспанії вибухла революція і в Америці вибудували залізничний шлях Пасифіку. Старий Лівінгстон чекав на поміч і дістав її з рук журналіста, що не завагався перед ніжною перепоною, щоб знайти дослідника серед пралісів, пустель і зовсім невідомої дикої природи.

Всього рік.

Мало хто повірить, що ледви рік минув від часу, як між. Спол. Державами і Далеким Сходом наладнали нормальну повітряну комунікацію. Літаки перелітають простір 8.500 миль. Хоч у цих околицях часто гуляють бурі та буревії, повітряні лайни перевозять за рік більш як 2.000 осіб.

Качки задзьобали лиса.

З Данії повідомляють про цікаву подію в тваринному світі. На одне озеро, де відпочивали стада диких качок, випли безшесесно лис, щоб поживитися. Та заки він доплив до них, качки замість відлетіти кинулися на нього цілим стадом, задзьобуючи йому очі та вуха. Лис ледви доплив до берега і там здох.

В Європі є 34.000 кін.

На основі найновіших статистичних обчислень в 33 європейських державах є 34.178 кінотеатрів із 15 мільйонами місць.

Рекорд кінової фреквенції здобула Англія: там є 4.305 кін, що їх відвідало в 1937 р. коло 864 мільйонів глядачів. На другому місці стоїть Німеччина, яка має 5.312 кінотеатрів. Число глядачів дало там минулого року 450 мільйонів.

На третьому місці стоїть Італія — 4.471 кін, на четвертому Франція — 4.100 кін. Відають: Еспанія — 3.351 кін (тепер хіба тільки теоретично), Чехословаччина — 1.937, Швеція — 1.670, Румунія — 900, Бельгія — 790, Австрія — 762. Щойно на 11-ому місці опинилася Польща, яка нараховувала в мин. році коло 750 кін. Мадярщина має 669 кінотеатрів.

В інших краях Європи число кін багато менше. І так: Данія має всього 352 кін, Швейцарія — 334, Югославія — 318, Голандія — 308, Норвегія — 240, Фінляндія — 229, Португалія — 210, Ісландія — 189, Греція — 153, європейська Туреччина — 121 кін. На сірому кінці — нижче сотні йдуть: Латвія — 93, Болгарія — 92, Литва — 64, Естонія — 37, Люксембург — 25, Альбанія — 14 та Монако — 7 кінотеатрів.

Врешті три мініатюрні держави, що мають по одному кінотеатрі: Андора, Ліхтенштейн, Сан Марко. Окрему рубрику творить СССР, бо там, не зважаючи на шумні цифри, кінові фахівці нараховують усього 2.300 кін.

Таємниці п'яниць.

ОСОБЛИВА СТАТИСТИКА.

— Чому наші приятелі люблять упиватися? Це питання хвилювало від якогось часу радних у знаному купальному містечку Брайтоні. Видно не мають вони там нічого іншого до роботи й тому вирішили розпитувати кожного, хто за 12 останніх місяців опинився в руках поліції за надмірне уживання алкоголю, щоб спонукати його вживати над міру напійки.

У висліді тих запитів зладили статистику, яка так виглядає:

різного роду парадні	136 осіб
приваєчка	84 „
алопоті і журба	52 „
запороваї причини	18 „
перед ідою	5 „
день виплати	3 „
примігдані, п'яниці	2 „
забагато „мішалі“	1 „
спека	1 „

Тепер — після такої статистики радні можуть вже спати спокійно. Таємниця п'яниць виявлена. Однак щоб статистика була докладніша, слід додати, що „підхмелення“ у 131 випадках викликало пива, в 43 випадках — надмір горілки.

Ще інша статистика у „п'яницьких справах“ принесла немалу несподіванку. Всі йнакше думали, що найбільше пива зуживають німці, а покищо виявилося, що найбільше аматорів цього напійки є між англійцями, бо вони пють (рахуючи на одного) 65 літрів річно, а німець всього 58, француз 33, італієць ледви трохи більше, як одну літру. Зате рекорд випитого вина добувають без сумніву французи.

Пересічно випиває француз 160 літрів вина річно, італієць тільки 77 літрів. Далеко в заді залишається німець (4 літри) і англієць (півтори літри).

Мало хто повірить, що...

Давній англійський звичай.

Англія, як усім відомо, зберегла досі багато давніх звичаїв, яких значення вже згасло, але які є символом пошани для традиції і ніхто не думає їх змінити. Мало хто знає, що коли англійський парламент кінчає свої вечірні засідання, тоді возні відчиняють великі входні двері настільки, нічний сторож кричить голосно до середини салі: „Хто йде до хати?“ Цей звичай походить ще з той доби, коли вулиці вночі були темні і коли після додому супроводили сторожі із смолоскипами. Запитом: „Хто йде до хати?“ сторожі довідувалися, чи варто треба приготувати смолоскипи. Хоч тепер посми вертаються додому самі, здебільша автом, давній звичай залишився.

Поєма в рунах.

При розкопках шведської церкви Валентуна найшли камені з руновим письмом, і знаками

хреста та жемла. Текст — віршовий, описує пригоду якогось інгегера, що потонув разом із кораблем в околиці Бюргольму. Учені стверджують, що написи походять не з доби руна, але із середньовіччя, деє коло 1100 р.

Дерево як фланель.

У південноамериканській республіці Еквадору росте дерево, яке тубильці звуть „демежуа“. Індіани роблять з кори цього дерева рід лонгеті (фланелю), що заступає їм фланель. Кори дерева досить вимочити на кілька годин у гарячій воді і потім побити деревляним молотком. Дуже м'яка матерія згинається і скручується, як вонна.

Найшвидша риба.

Якийсь дослідник риб в американському штаті Сіті стверджує, що найшвидшою морською рибою є лосось, що пливе із швидкістю 40 км. на годину і може плисти кілька годин безупинно.

ВЕСЕЛЕ.

НІХТО НЕ ПОМІТИВ

— Як ти чоловіче міг у такому стані вернутися до хати?! Тиж-ж ледве на ногах тримався.

— Це ніщо, моя жіночко. На дворі така відлига, що коли я падав то ніхто і не звернув на мене уваги.

ВЖЕ НЕДАЛЕКО.

Мама: — Що-ж той твій радник. Галу? Ходить і ходить і ще не пробував тобі осміятися?

Донька: — Мені здається, мамочко, він уже грохи осмілюється. Два дні тому поглянув на го котика, а вчора песика.

У КНИГАРНІ.

— Моя донька вчиться співати. Я хотів би вибрати для неї якусь відповідну книжку на ім'я. Може ви мені щось порадите?

— Може „Добрий тон у товаристві“?

САМА.

— Чи ти сама вишила собі той цілий світер, дитинко?

— Сама цілий, тіточко, тільки діра на горлову була вже готова.

ЛІК.

— Його жінка така хоро, а він сидить цілий вечір у ресторані.

— Він каже, що не на й здоров'я.

У СУДІ.

— Так, мій пане, я мушу вам заявити те просто, що тільки алкоголь, а ніщо інше є головною причиною вашого винку.

— Пане суддя! дякую вам. Я весь час казав, що не я винен, тільки хто інший.

У КРАСНОМОВНОМУ ЗАПІЛІ.

„Так, мого панство, тепер настали страшні часи, що нема вже нормальних днів і подруж... тепер скрізь, де не глянеш то одне працює, а друге нічого не робить, щоб його не

якого не обходило. Зате я можу з гордістю сказати, що у нас є зовсім новішні

КУПУЙТЕ КНИЖКИ ВИДАВНИЦТВА „ДІЛО“

Інавгурація весняного сезону.

АЩЕ Я ЖИВУ, НЕ ЖИВУТЬ ТВОИ ДИОЛКИ У СЕЛЕНА РЕЧЕ:

РІДКЕ СВЯТО.

Академія для вшанування 30-літньої діяльності п. Олени Левинської в розбудові українського промислу.

В неділю 20. п. м. відбулось у Львові рідке свято: численний гурт громадян відзначив 30-ліття промислової діяльності п. Олени Левинської, основниці відомої фабрики хемічних перетворів „Зоря“ у Львові (в 1908. р.). Ця фабрика мала не тільки своєю популярною пастою „Елегант“ та іншими виробами, але знала теж в промислових прикмет та з патріотизму її засновки. Улаштована з приноду ювілейної академії збирала в жовтій салі Нар. Дому поверх 400 осіб між ними делегатів багатьох загально-громадянських, зокрема жіночих та господарських установ. Прийшли вони віддати честь старійшій сьогодні жінці, що небуденним своїм ласком, підприємственістю і муравиною працею поставила та досі втримала найстаршу українську промислову станицю, кладучи під неї основи ще в тих часах, коли для цього треба було мати неабияку відвагу.

Академія відбулась заходом комітету пань промислово-купецких кругів Відкрила її короткою промовою п. А. Рижевська. Цікаву постать ювілянтки, цієї „непосидючої“ жінки, що не хотіла їсти спокійного хліба вчительки, а рішала змирати свої сили в далеко труднішій праці, бо в промислі, — що цікаву постать перед ставила у своєму рефераті п. Ольга Попович. Мандрівка п. Левинської в далеку тоді Варшаву та в інші місцевості старої Росії, поворот до Львова на те, щоб оснувати власний промисловий застат, перші радощі і численні турботи ідеальної праці впродовж довгих років, турботи зі срівець, за ринок збуту, твердість у праці — все те змальовувала прелегентка, кидаючи сильнітку Ювілянтці на тло тодішніх відносин, у яких жив наш нарід, і на тло жіночої еманіпациї у нас та у світі.

Після реферату відспівав хор Т-ва „Бандурист“ під управою п. Плешкевича дві пісні:

„Прометей“ і Людмевича „Ой, видно село“. Вистак виголошено низку устних привітів, а саме: дир. Таранько від „Просвіти“, о. прал. Куницький від Львівської Камітули, п-і О. Шепаровичеві від Союзу Українок, посол С. Біляк від УПР та від Майданського Брацтва, п-а Волинеш від молоді торг. курсу для абітурієнтів і ред. В. Несгорович від „Торговлі і Промислу“ та від „Діла“. П-і Попович відчитала письмени привіти, які наспіли від преси, установ у Львові і в краю та від деяких приватних осіб. З уваги на те, що цих привітів було дуже багато (майже 100), треба було обмежитись до відчитання тільки авторів. Особливо довго оплескувала аудиторія привіт із Волині, виконаний на картоні і підписаний 27 купцями та промисловцями зпоза сокальського кордону.

Молода учениця Оксана Шутка з правдивим рецитаторським хистом виголосила вірш, написаний спеціально для цього свята А. Курдишником і вручила п. Левинській великий кіш живих квітів. Зворушена до сліз Ювілянтка подякувала в коротких словах за ту ладню чи заслужену (на її думку) честь, що їй уладило громадянство. Вона тільки працювала, сповняла свої обов'язки, не мріючи ніколи про якісь почести з цього приводу.

Друга частина програми вже була виключно музична. П. М. Сабат-Свірска відспівала при фортепіановім супроводі д-ра Н. Нижанківського дві пісні Свинського („Бабине літо“ й „Із сліз моїх“). Відтак хор „Бандуриста“ виконав „Владико неба і землі із „Запорожця за Дунаєм“ та „По морю“ Вахитина, закінчуючи „Многостітвям“ і національним гимном. При двох останніх піснях аудиторія стояла.

Довго ще після закінчення академії тиснулася знайомі і приятелі до Ювілянтки, щоб зложити їй особисто свій привіт і вислови пошани.

Наймодніші матеріали
жіночі і мужеські сукна

поручає у величчій виборі

Дім Моді Львів
Марійська
Площа

Новий Європейський Готель

ти, що гроші ті не дійшли і по якомусь часі їх звернено.)

По промові прокуратора Бартеля говорив оборонець д-р Струсевич, який у річевій промові підкреслював цікавий брак якогонебудь доказу вини д-ра Крілика. По ньому промовляв д-р Лев Ганкевич зі Львова. У відповідь на це лава присяжних, яка складалася з самих будників, відповіла одинадцятьма голосами „так“, одним „ні“.

Цей вердикт занулював трибунал своїм вироком, бо засудив д-ра Крілика на один рік в'язниці із зачисленням слідчого арешту, так, що обвинувачений за кілька днів буде дома і верне до своєї лікарської праці. Між привини ми цей вердикт лави присяжних викликав д. сильне враження і було чути голоси, що найближчий час скасувати такі суди присяжних.

Трибуналові проводив суддя Власак при співучасті суддів Шерера і д-ра Залеського.

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА РОЗБИЛИ 2 ЧЕРВОНІ БРИГАДИ.

Як подає національна головна квартира, П. війська розбили під Кастерраз 2 червоні бригади та зістрілили 3 літаки.

На інших фронтах нічого нового.

3 нових видань.

Степан Сірополко: ІСТОРІЯ ОСВІТИ НА УКРАЇНІ. Львів 1937. Накладом Т-ва „Взаїмна Поміч Українського Вчителства“.

Витаємо на цьому місці нову працю нашого заслуженого педагогічного діяча. Вона служила довгі роки українській студіюючій молоді як основний підручник з ділянки історії освіти на Україні і зараз дасть більшу змогу поведсти далішню працю в цьому напрямі завдяки тому, що автор застосував строгу наукову методи та зібрав найбільш цінні досі бібліографію.)

Автор уживає терміну „освіта“ в ширшому значінні, прийнятому тепер у педагогіці, обіймаючи крім школи, якій присвятив ціле місце, також такі важкі у нас чинники позашкільної освіти, як книжка, бібліотека, читальня, театр, часопис і т. д. Читач знайде в праці Сірополка багато прецікавого матеріалу мало або цілком незнаного не то ширшому загалові, а й нашій інтелігенції, на тлі якого краще зрозуміємо нинішній стан нашого народу. Прихильник історичних аналогій матиме змогу пригадуватись не тільки над справою української високої школи... Та найважливіше, що читач познайомиться з провами збірної волі народу, що цілі століття була незмітно спрямована на організацію власної школи, різної освіти. При цьому „Історія“ написана просто, ясно, так, що може читати її з зацікавленням кожний інтелігентний селянин чи робітник. Треба тільки жалувати, що не обіймає вона цілої території українських земель. Видавництво не змістило розділів автора про історію освіти в Галичині від 1772 р., а також про історію освіти на Буковині та Закарпатті, маючи намір видати ширшу розвідку про історію освіти на цих землях. Думаємо, що на цьому ціла праця багато втратила. Тратить у рівній мірі також читач, що не може виробити собі суцільного погляду на розвиток освіти на всіх наших землях. Таким чином і на далішнім елітним попити джерелом для читача залишається Українська Загальна Енциклопедія, хоч і в концензованій формі.

На „Історію“ складається вісім розділів: освіта до часу охрещення України-Руси; від 988 р. до упадку Києва; від упадку Києва до позолоти XVI. в.; від половиків XVI. в. до позолоти XVII. в.; на Правобережній Україні від

31 судової салі.

Лікар перед судом присяглих

У ЗОЛОЧЕВІ.

В січні 1937 р. австрійська поліція арештувала якогось Стефана Цивінського, у якого опісля м. і. якісь комуністичні рапорти. В тих рапортах було м. і. повідомлення, що в Філії „Просвіти“ у Галичинах вибрано тепер „нашого керівника“ головою, що майже всі читальні „Просвіти“ є в „наших“ руках, а інші також збудемо. Польська поліція перевела дохождення на припоручення прокуратора й устійнула, що в Галичинах був тоді заступником гол. Філії „Просвіти“ лікар д-р Володимир Крілик, який обняв ту функцію по резигнації іншого адвоката Куницького. Сама поліція не могла дати ніякого конкретного матеріалу про комуністичну діяльність д-ра Крілика, але об'явила його молодий чоловік, Антін Демкович Добрянський з Шопок. На цій основі арештували д-ра Крілика ще в квітні 1937 р. і прокуратура виготовила проти нього акт обвинувачення за злочин зі ст. 97. к. к.

Дня 17. березня ц. р. відбулася вже друга розправа в цій справі. Д-р Крілик боронився тим, що ніколи не був членом комуністичної партії і як член Виділу Філії „Просвіти“ у Галичинах виконував чисто освітню працю в національно-освітній темі, на що покликав цілий гурт свідків. На першій розправі 10. грудня 1937 р. трибунал допустив усіх тих свідків і на розправі 17. березня ц. р. їх переслухано. Свідки обвинувачення, себто командант поліції в Галичинах Кіпка і пост. Сядло не зізнали нічого і вразно підчеркнули, що не мають ніяких конкретних даних про комуністичну діяльність д-ра Крілика. Третій свідок Антін Демкович-Добрянський змінив свої зізнання, що твердив, що в дохожденнях, слуханий на розправі, не зізнав так, як там записано, бо він д-ра Крілика не уважав ніколи комуністом, але вважав радикально-соціалістичної партії, і кожен з них говорив про червоний прапор, то мав на увазі прапор радикалів, а не комуністів. Подальші свідки: о. Трач з Полюхова, о. Сеня із Львова, о. Масюк з Ляшків, о. Данилович з Львова, о. Терещук з Полтви, о. Левинський із

Полюхова. Зізнавав б. начальник суду в Галичинах Максим Пашкевич, зізнавали адвокати: м-р Дичок, Дужий і Куницький із Галичин, ветеринар Мишко, два промисловці-фабриканти Хамула і Галан, абсолютний теології Данилевич, кооператор Герасимюк та багато визначних селян з повіту і всі вони одногласно potwierдили, що д-р Крілик чесно і широ працював як заст. голови Філії „Просвіти“ у Галичинах, що їздив по селах з рефератами, на яких вони були прийняті, що на листопадовому святі у Галичинах мав головний реферат. А селянин Гнатів з Якторова зізнав, що на одному з провітських рефератів, коли обвинувачений оповідав про „Просвіту“ і шкільництво, то говорив про сумні просвітні відносини на Світській Україні і гостро осуджував політику Світів. Зізнавав також Петро Петрик, інспектор Головного Виділу „Просвіти“ у Львові, який на підставі своїх пошуків до Галичин виставив „якнайкраще свідчення д-рові Кріликові і на змилт оборонці, як правдою є те, що в акті обвинувачення, а саме, що всі „Просвіти“ на території польської держави „голдують“ ідеї націоналістичній, заявив з обуренням, що діяльність „Просвіти“ не має нічого спільного з таким націоналізмом чи з ОУН, бо вони служать національній, а не націоналістичній ідеї. В своїй обороні сказав ще д-р Крілик м. і. що його брат, відомий ідейний комуніст Осип Крілик, знайши у нас із т. зв. свято-юрського процесу, вже від кількох літ на Соловках і тимчасовим як можна собі навіть уявити, щоб він служив тим самим комуністам, які знищили його брата. В тім місці підписав прокуратор і зажадав доказів на ці твердження. Обороні вдалося ще того самого дня в год. 7. пещором доставити судові оригінальний лист Осипа Крілика, в якому він благає у своєї старенької мамі поможити в харчах і старих убранных не так для себе, як для його нещасної жінки і дітей, як також посвідку з Польського Червоного Хреста у Варшаві, де подана адреса Осипа Крілика і посвідку з Земельного Банку Львова, що Земельний Банк за дозволом Девішової Комісії у Варшаві вислав гроші старої мамі для нещасного сина. (Тут мусимо дола-

*) Після такої прощальної цілком спокійної про життя в еманіпацийній душі спокійно В. Прохоренко п. в. Під сонцем Польщі та статті Т. Коструба, до якого цього часу в „Рідке Свято“.

— 15.000 черепах до
північної Африки у 127
2,1 вони пошкодують, не можна
але кози прокинуться у квітні та травні
початку, на короткий час зовсім зникне

спидницю. Більшість із них піде на улюблену та поширену в Англії черепашу аупу.

— Річні вістки. Кошти французького державного апарату за Наполеона І. були 114.300 франків за годину; за Наполеона ІІ. 242.000, за Наполеона ІІІ. 483.000, тепер 4.300.000 фр. — У Німеччині видали пошту марку з подобою Шпенгауера, якого расисти на диво всіх філософів світу називали „своїм“. — Японський парламент прийняв без змін законопроект про загальну мобілізацію. — У Лондоні продані афіцяти за 7.700 фунтів шт. портрет батька Рембрандта з 1630 р.; у 1877. р. останній власник цього образу заплатив за нього... 100 фунтів. — Англійський уряд має набагато отримати державну внутрішню позичку на 200 мільйонів фунтів. — Над південно-західною частиною пройшов буревій і сильно знищив оселі у штатах Міссурі, Ілінойс та Алабама; 20 осіб загинуло. — Американський актор Чарльз Ліндберг після 2-літнього pobuty в Європі рішив повернутися до Злуч. Держав і осісти в околиці Нью-Джерсі, недалеко того місця, де гангстери вбили його дитину. — В околиці Берліна відкрити покривача дахів, якому недавно вродилися 24-та дитина; хресним батьками останньої дитви були вже Гітлербург, Гітлер і Герінг.

— До чистоти срібла купують найделікатнішу пасту. І правильно — хочемо щоб срібло було чисте і блискуче та не відставало навіть найменших рис. Срібло дороге, але дорожчі нам зуби. Наші зуби повинні захищати як слонова кістка; неварушена мусить випинятися їхня емаль. Тому треба вибрати до миття зубів найбільш доцільну пасту, яка чистить їх докладно і не порушує при цьому їхньої емалі. Паста до зубів ОДОЛЬ є найважливішим порошком у формі паст. Тільки така паста відновлює виснажені ідеальні засоби до миття зубів. Паста до зубів ОДОЛЬ відстоює з прохолоду.

Молодим, що достигають треба дати час до часу брати есенцію природної гірської води. Францішка Нойс, яка входить своїм протипоточним приміщенням, ласка і аромат для дуже часто у дитині і в дорослому знамениті висадки. Сигарет Вагнера ліжаря.

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОЇ СТУД. ГРОМАДИ У ВАРШАВІ.

Для 15. ц. м. відбулись у Варшаві звичайні загальні збори У. С. Г. Звіт Секретаріату задав студ. Штуль Олег. Секретаріат дав коло 50 інформацій стосно студій у високих школах Варшави, на кореспонденцію зі всіма українськими студентами, осередками в краю і дежними за кордоном. Реєстр членів студентів університету, вказує тепер 73 особи. Коли йде про поділ на землі, з яких походять члени, то є: Галичини 41, Волині 21, Варшави 3, зва збруча 1, з Полісся 2, Холмщини 2. Цей статистичний звіт далеко неповний коли візьмемо під увагу, що біля У. С. Г. гуртується ще коло 80 студентів, що студують по інших високих школах. Отже У. С. Г. об'єднує понад 150 студентів. У звітному році вступило нових членів 29, арештовано 9.

Скарбник студ. Рехей Василь представив матеріальну сторінку У. С. Г. По стороні прихода вписано суму 2.817.53 зол. Що поважну суму здобуло Т-ва головно (бо в сумі 1.871.53 зол.) власними силами. Датки рідного громадянства принесли 945.95 зол. Розходів було 2.695.40 зол. Багато гроша йде на комірни та літа. За доміжку платять У. С. Г. місячно 250 зол. Коло 200 зол. видано на інвестиції, а саме: куплено машину до писання, посуду до харчування й шафи до бібліотеки. Готівки є 122.13 зол. Побіг членських вкладок та доходів з імпрез гарно вписалась по стороні доходів, колись скромна, а тепер вже добре просперуюча крім того. Обороти й у звіт. році дали 6.560 зол. з чого чистого доходу було 350 зол. Всі товари куповані в українських фірмах і фабриках.

Бібліотекарка, студ. Лісовська Марія, представила інвентар бібліотеки, котрий збільшився на 200 нових позицій. До Громади прислали безплатно чи за зменшеною оплатою майже всі українські видання своєї видавництва, за що їй складає їм на цьому місці сердечну подяку. Крім українських видань приходило багато чужих прес, в цьому один шоденник. Про думку рідної членів дала анкету видання членів з 3 підсекціями: філософською, політичною та економічною. Секція дала 22 реферати (6 реф. запрошених гостей), улаштувала 7 свят, 4 дискусійні вечори та 12 пресових вечорів.

З помістю незможним студентам спішила допомогти секція. Позичено позички на суму

569.90 зол., кількох членів знайшло приміщення в домі У. С. Г. Допомога секція при допомозі секції студенток вела скромну харчіну (поки що тільки вечері, харчіна відкрита не цілий місяць). Приходу тут було 909.52 зол., рахид 837.18 зол., отже сальдо 74.34 зол.

Поступовим кроком після анкет українських студентів з 3. грудня м. р. в справі виступлення з чужих проф. організації було заснування медичного гуртка, що успіх уже відкрити амбулаторію, підготувати акції для здобуття наук.-мед. підручників і приладів та влаштувати кілька рефератів. Для доповнення життя У. С. Г. треба згадати про розривкову секцію, що дбала про затіснення товариських взаємин серед членів, улаштувала прогульки (до Познаня, поза містом кораблем, святкові прогульки в рідні сторони), товариські забави й вечірки.

Крім вище вичислених секцій мішаних (муж. і жін.) працювала ще секція студенток. Реасумуючи ці звіти, голова Т-ва Борис Вітошинський підкреслив сильне оживлення діяльно-

сти, на що вказують блискі праці поодиноких секцій.

На окрему згадку я подяку заслуговує місце українське громадянство, що дуже прихильно ставиться до праці У. С. Г. та все спільно й з моральною і матеріальною допомогою.

По звітах тов. суду і Рев. Комісії призначено уступуючій Управі абсолюторію і вибрано нову Управу в такому складі: голова — Вітошинський Борис, студент права; заст. голови — Рехей Василь, студ. філософії; секретар — Юршинський Любомир, студ. права; скарбник — Сочинський Ростислав, студ. мед.; бібліотекар — Кабайда Ангеліна, студ. філософії; заступники: Куляник Роман, студ. мед. й Жук Мирослав, студ. прав. Ревізійна Комісія: Любомир Пеленський, студ. права, Штуль Олег, студ. філ. і Сокуляський Дмитро, м-р філ.

Письма до У. С. Г. просимо слати на адресу: У. С. Г. Варшава І. Почт. скр. 625.

Домівка Т-ва міститься при вул. Вейській 19, м. 7.

Будова школи ім. кн. Льва у Львові.

Зпоміж усіх шкіл „Рідної Школи“ у Львові школа ім. кн. Льва при вул. Крупницькій має найбільше дітей, які разом з учителями тиснуться у невеличких кімнатах двох малих домі Т-ва Виділа Кружка „Р. Ш.“ ім. кн. Льва під невтомним проводом свого довголітнього і заслуженого голови проф. д-ра Маріяна Панчишина покликав окрему секцію будови шкіл, що веде свою діяльність над прибиранням фондів від половини грудня 1933. р. Дотепер кількох метких людей з цієї секції будови школи під проводом голови кружка прибиравало понад 6.000 зол. з продажі всяких неужитків (пляшок, лахміття, почтових марок, помаранчевих скірок і т. д.). Прибиравши дещо гроша, минулої неділі вечором Виділа кружка „Р. Ш.“ скликав анкету у справі будови школи. Півдкрив голова проф. д-р М. Панчишин. Описав з основного реферату м-ра Кривокульського присутні довідалися, що будова великого шкільного будинку на Личакові необхідна і не можна далі її відкладати, бо число дітей у школі ім. кн. Льва постійно зростає. Референт подав підсумки дотеперішньої діяльності секції будови школи і запропонував вибрати діловий комітет, щоб він узявся вже до здійснення планів будови школи.

В оживлений дискусії забирало голос кільканацяткох громадян (ок), зпоміж яких деякі (безробітні робітники) декларували навіть по 20 зол. на будову школи. Це найкращий доказ, що школа на Личакові дійсно необхідна. До ділового комітету ввійшли: проф. д-р М. Панчишин, п-і Е. Пашкевичева, о. сов. Е. Дуткевич, п. Черник, п. Ломач, дир. Чума, п-і Голубева, п. Салдін, м-р Кривокульський, п. Шихановський і п-і Бережанська.

Михайло Посацький

ГРЕЦІЯ — усміх життя

20 ілюстрацій

Ця книжка це не звичайні враження подорожі ані наукова студія про Грецію з різними фантасми. Це погляд на давню Грецію з часів її слави і на теперішню очок людини, що прирівнює її з нашою культурою. —

ЦІНА КНИЖКИ зол. 3.—, з почт. пер. 3 30. Дістати можна у Видавництва „Діло“, Львів, Ринок 10 або у всіх книгарнях.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ВІСНИК МАРІНСЬКИХ ТОВАРИСТВ. Орган Управи Маріньського Т-ва Молоді. Тримісячник. Рік III. Ч. 6. Жовтень-грудень 1937. Львів.

МІСІОНАР Пресногого Ієзуїтського Серця. Річник XII. Ч. 2. Вересень, 1938. Жовтень.

ВІСТІ З ЛУГУ. Діотизація. Рік XIII. Ч. 5, з 1-го березня 1938. Львів.

УЧИТЕЛЬСЬКЕ СЛОВО. Орган „Рідної Школи“ Поміч Учительського Виступлення. Діотизація. Рік XXVI. Ч. 4 (288) з 1-го березня 1938. Львів.

НАША ШКОЛА. Педагогічний часопис. Мислення. Річник IV. Ч. 1-2. За січень-липень 1938. Ужгород.

Театри.

Великий Театр.

Вівторок 22. III. год. 7.30 веч. „Домого Тонка“.

Середа 23. III. год. 7.30 веч. „Домого Тонка“.

Четвер 24. III. год. 7.30 „В перфумері“.

Театр Рівнодержностей.

Вівторок 22. III. год. 7.30 „Ми були молоді“ (для молоді недовозволено).

Середа 23. III. год. 7.30 „Ми були молоді“ (для молоді недовозволено).

Четвер 24. III. год. 7.30 „Ми були молоді“ (для молоді недовозволено).

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

СКОЛІБ.

22. III. Орфей у Памі.

23. Скольного Іля театр до Синаїдська, Волехова і Долни.

Український Народний Театр ім. М. Садорського.

ПІДГАВЦІ.

22. III. Хмара.

23. III. Пена Бесаду.

24. III. Подружний меть.

25. III. Мавела.

26. III. Гетман Погуботок.

Український Театр прийме до хорі добру співачку, альти і тенора. Зголошення прислати враз з сестливами до театру.

КІНА.

АПОЛОН: „Буреві“ емоції фільма.

АТЛАНТИК: „Жінки над пропастью“.

БАЛТИК: „Іх сто, вона одна“.

ВАНДА: „Камеліона дама“ і „Проданець тракторів“.

ГРАЖИНА: „Косцюшко під Раплавом“.

ЕВРОПА: „Хлопці в Тирасю“.

КАСІНО: „Болонський метелик“ (Дж. Медонадал).

КОПЕРНИК: „Шулерів роман“ із Сашею Гітлі.

МАРГЕНСЬКА: „При патроні“ „Два абсолюти“ Пат і Патахон.

МЕТРО: „Забита емоції“ „Климак“ і „Палади“.

МІРАЖ: „Чарівні очі“ (Марті Егері) і комедія з Елі Кантором.

МУЗА: „Моя племінниця“.

ПАКС: „Віра риза“.

ПАЛІАС: „Діла Мазюта“.

РАЛ: „Фікер ч. 18“.

РІАЛЬТО: „Паладі серія“.

СВІТ: „Одна на мілтон“ „Голос серія“.

ОТІЛЕНІЯ: „Знехотівши“ і ревіз.

ТОН: „Кіля і промисл“.

УТІХА: „Промисл заводи“ і ревіз.

ХІМЕРА: „За кулісами слави“.

ФОТОПЛЯСТИНОК:

(зд. Марієвська 6).

„Вальсугана та Дольоміт“.

ФОТОПЛЯСТИНОК „Святковід“ (Пасам Гавсманн ч. 7).

„Росія та Сибір“.

ЮРІЙ КОСАЧ

КЛУБОКАРІЯДНИ

Нова збірка новель відомого письменника.

Ціна 2.50 зол., поштова пересилка 30 сотників. Можна дістати в Адміністрації „Діло“ і в усіх українських книгарнях.

З друкарні Вул. Сілки Діло. Діло.